

ИНСТРУКЦИЯ за попълване на паспорт на еднокопитни животни

02 Февруари 2010г.,

конна база "Хан Аспарух", гр. София

II част

Д-р Дамян Илиев

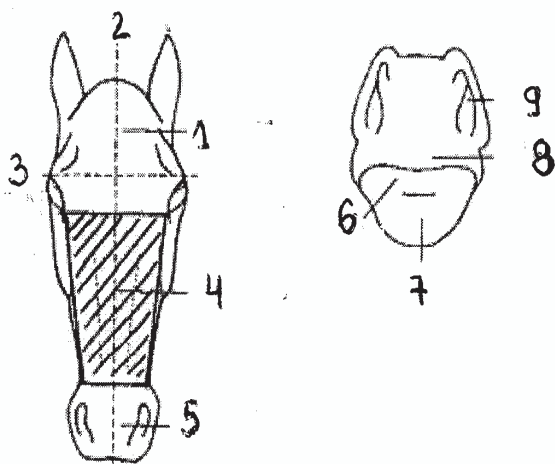
Заместник – генерален директор
Национална ветеринарномедицинска
служба

Описание

- **Височина.** - разстоянието, измерено в сантиметри от земята до най-високата точка на холката. Точната височина при понитата е най-важна и тя трябва да се измерва много внимателно;
- **Отличителни белези** - описват се в зависимост от тяхното разположение по тялото на коня и трябва да се изобразят и на диаграмата;

Figure 1

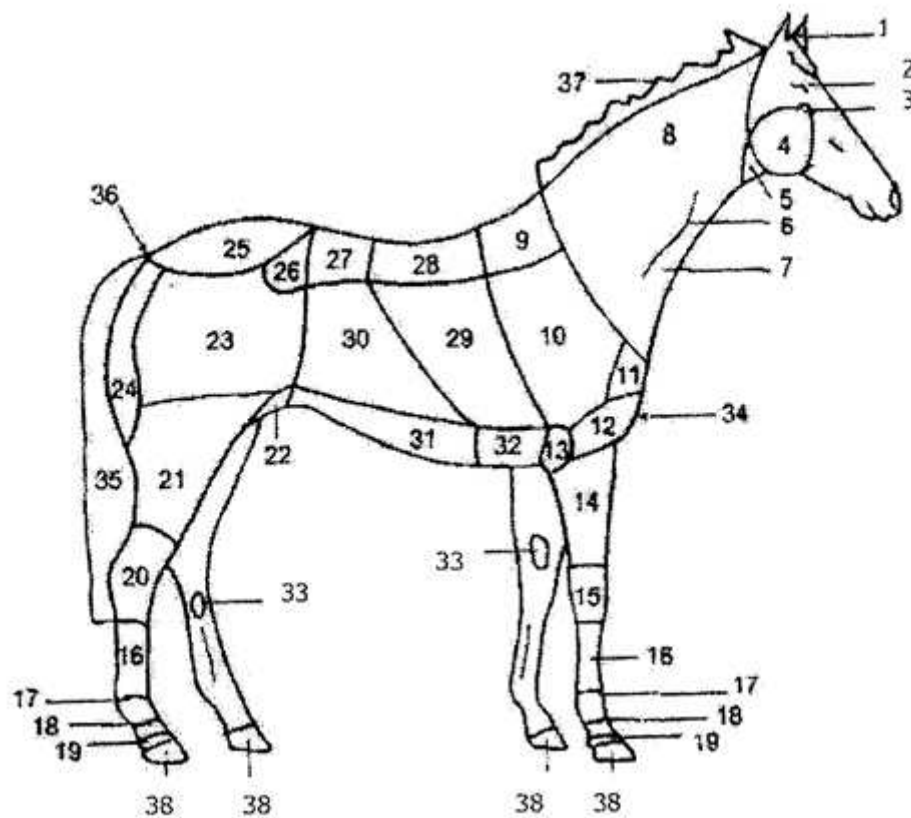
Фигура 1

1. Чело (**Forehead**)
2. Медианна линия (**Medium line**)
3. Надочна линия (**Upper eye level**)
4. Носна кост (**Nasal bone**)
5. Муцуна (**Muzzle**)
6. Долна устна (**Lower lip**)
7. Брада (**Chin**)
8. Горна устна (**Upper lip**)
9. Ноздра (**Nostril**)

Описание

Фигура 2

FIGURE 2

1	Задтильк (Poll)	20	Скакателна става (Hock)
2	Надочна ямка (Supraorbital Fossa)	21	Подбедро (Gaskin)
3	Око (Eye)	22	Коляно (Stifle)
4	Буза (Cheek)	23	Бут (Gaskin)
5	Гърло (ганаши) (Throat)	24	Седалище (задница) (Buttock)
6	Югуларна бразда (Jugular furrow) (Jugular groove)	25	Крупа Croup (Rump)
7	Трахея Windpipe (Trachea)	26	Хълбок (Angle of Ilium)
8	Шия (Neck)	27	Поясница (Loins)
9	Холка (Withers)	28	Гръб (Back)
10	Плешка (Shoulder)	29	Гръден кош (Chest)
11	Раменна става (Point of shoulder)	30	Странична коремна стена (Flank)
12	Рамо (Arm)	31	Корем (Belly)
13	Лакът (Elbow)	32	Гръдна обиколка (най-широката част на гръдния кош) (Girth)
14	Подрамо (Forearm)	33	Кестен (Chestnut)
15	Карпална става (Knee)	34	Гърди (Breast)
16	Свирка (Cannon)	35	Опашка (Tail)
17	Бабка (Fetlock)	36	Опашен корен (Dock, Root of tail)
18	Пръст (Pastern)	37	Грива/Основа на гривата (Mane/Crest)
19	Венец на копитото (Coronet)	38	Копито (Hoof)

Завъртоци (Whorls)

- Завъртоците са промени в посоката на космената покривка, и могат да имат различна форма, в зависимост от което има разновидности – обикновена, кичуреста, переста или змиеподобна;
- Тяхното местоположение трябва ясно да се посочи;
- Завъртоците по главата и гривата, каквито има при всички коне, трябва да се посочат в описанието и да се отбележат на диаграмата. Необходимо е да бъде определено точното местоположение на завъртока върху главата спрямо бели петна (ако има), медианната линия, надочната линия;

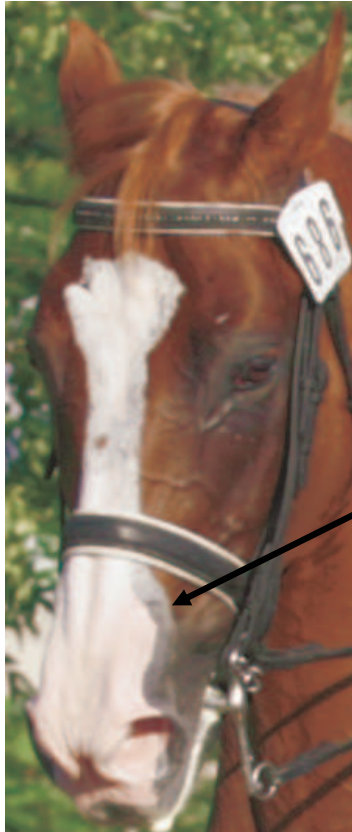
Завъртоци (Whorls)

- Ако конят има малко бели петна и други отличителни белези или изобщо няма, тогава е важно да се огледа внимателно за завъртоци, като трябва да се отбележат завъртоците по главата, областта на гърлото (ганашите), шията (и особено основата на гривата), по линията на трахеята, югуларната бразда, подрамото, гърдите, корема, колената, крупата, задницата и задните крайници до скакателните стави;
- При наличие на бели петна и други отличителни белези, тогава е необходимо да се впишат само завъртоците по главата и основата на гривата;

Бели петна (White Marks)

Характерните особености на всички бели петна, трябва да се опишат:

- Може да бъде с правилна или с неправилна форма;
- Може да се смесва (**смесено петно – mixed mark**) с косми с цвета на космената покривка на тялото, изцяло, частично или само по ръба;
- Може да е оградено (**оградено петно – bordered mark**) - ивица от черна кожа се показва под белите косми по ръба на петното (зоната изглежда синкава);
- Когато липсва кожен пигмент, се нарича **депигментация - flesh mark**;

Описанието на белите петна винаги започва от главата, след това продължава с крайниците и с останалите части на тялото.

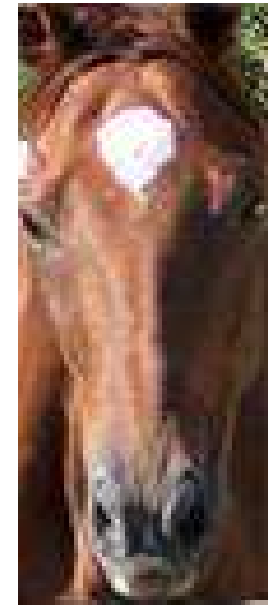
Глава

- Описанието трябва да започне от челото, следва носната кост, муцуната, устните и брадата;
- Описанието на петната по главата се прави точно по отношение на завъртоците, медианната линия и очите;

Глава

- **Звезда (Star):** Всяко бяло петно на челото. Описват се размера, формата, наситеността, разположението и всякакви цветни петна (ако има) върху бялото. В случай, че петната в централната област на челото се състоят само от няколко бели косъма, трябва да се опишат по този начин, а не да се отбелязват като звезда;

Глава

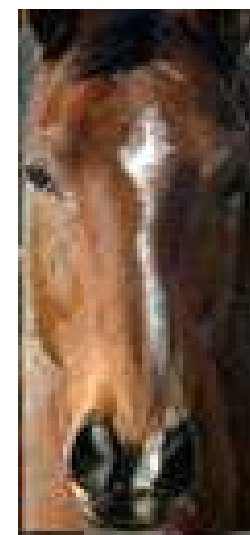
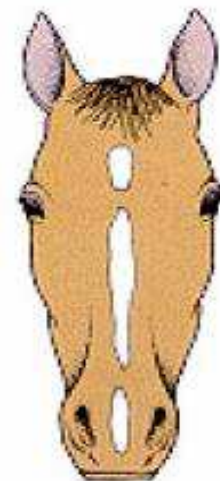
- **Ивица (Проточина) (Stripe):** Тясна бяла ивица, която се спуска надолу по лицето и не е по-широка от плоскостта на носните кости. В много случаи звездата и ивицата преминават една в друга и трябва да се описват като свързани звезда и ивица. Когато ивицата е отделно и ясно се разграничава от звездата, трябва да се опише като прекъснатата ивица. Когато няма звезда, трябва да се отбележи мястото откъдето започва ивицата. Краят на ивицата и всякакви промени в ширината, посоката и всякакви петна по бялото трябва да се отбележат като такива, напр. широка ивица, тясна ивица, наклонена наляво и т.н.;

stripe

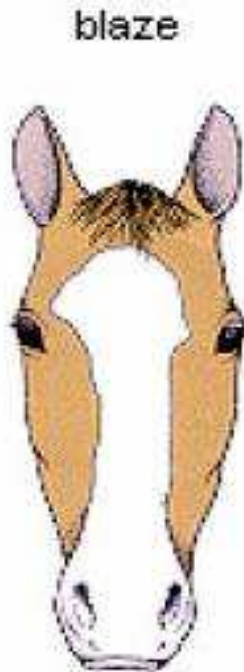
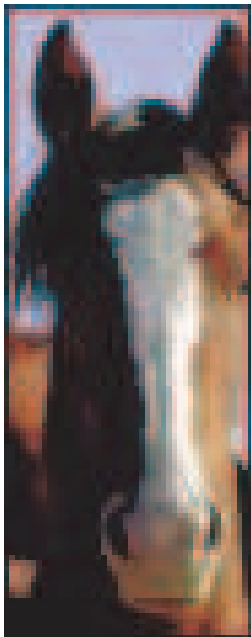

interrupted stripe

Глава

- **Лисина (Blaze):** Бяло петно, покриващо почти цялата част от челото между очите и което се простира извън ширината на носните кости, като обикновено стига до муцуната. Всякакви промени в посоката, начина на завършване и всякакви петна върху белия цвят трябва да се отбележат;

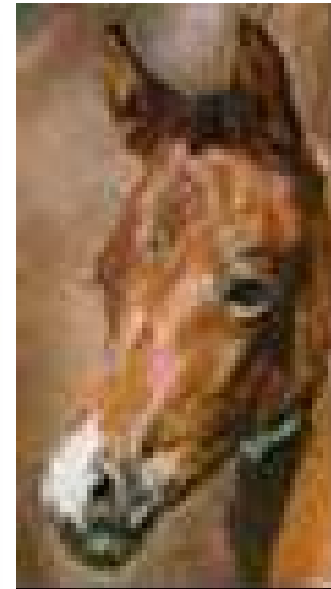

Глава

- **Бяло лице (White Face):** Когато бялото покрива челото и цялата предна част на главата, като странично се разширява към устата. Разширението може да е едностранно или двустранно, като това съответно се описва;

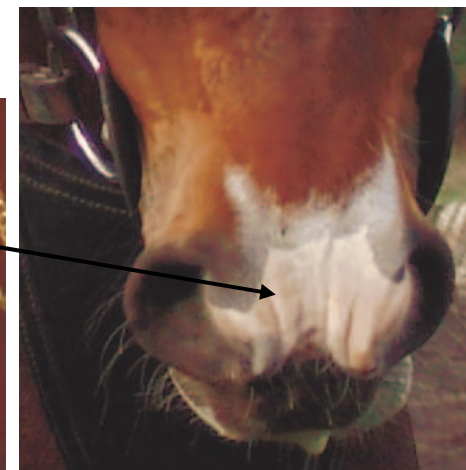
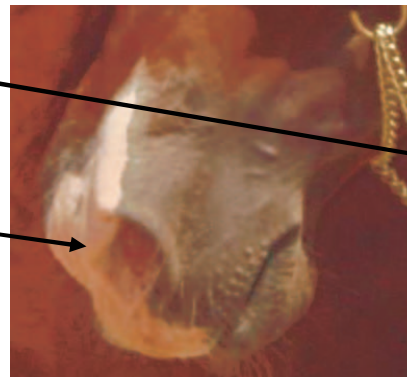
- **Носно петно (Snip):** Изолирано бяло петно, което е отделно от дотук споменатите и е разположено между или в областта на ноздрите. Размерът, разположението и наситеността му трябва да се посочат;

Глава

- **Депигментация (Flesh Mark):**

характеризира се с липса на пигментация. Депигментацията се отбелязва като такава, а не като бяло петно. Черните малки петна (точки) в рамките на депигментацията също се отбелязват. Всички петна по устните, независимо от това дали са депигментация или бели петна трябва точно да се опишат;

- **Бяла муцуна (White Muzzle):**

Когато бялото обхваща и двете устни и се простира до областта на ноздрите;

Крайници

- Описанието на отличителните белези по крайниците се извършва в следната последователност: винаги се започва с предния ляв крайник, след него предния десен крайник и се продължава със задния ляв крайник и задния десен крайник. Липсата на петна също се отбелязва;
- Всички бели петна по крайниците трябва точно да се определят и горната им граница трябва да се посочи точно в зависимост от анатомичното ѝ разположение, напр. бяло до средата на пръстта, бяло до горната третина на свирката и т.н.;
- Примери:
 - Бял венец (**White coronet**);
 - Бял пръст (**White pastern**);
 - Бяла бабка (**White fetlock**);

Крайници

- Наполовина бяла свирка (White half cannon);
- Бяло до карпалната става, до скакателната става, до бутата и т.н. (White to knee, to hock, to hind quarter etc.);

1. Наполовина бял пръст.
2. Бяла бабка.
3. Наполовина бяла свирка.

Крайници

- **Бяло петно на венеца.** Местоположението му трябва да се уточни: предната, латералната (външната), медиалната (вътрешната) или задната страна (**White patch on coronet - anterior, lateral, medial, posterior**);
- **Бял пръстен около крайника:** не се простира надолу до венеца. (**White ring around limb**);
- **Наличието на цветни малки петна (точки) върху белите петна трябва да се отбележи. Черните малки петна (точки) върху бял венец се определят като Хермелинови петна (Ermine marks);**

Отличителни белези – копита и тяло

- **Копита:** Всякакви различия в пигмента на копитата трябва да се отбелязват, особено ако конят няма други специфични характеристики;
- **Тяло:**
 - Всички бели петна и всякакви други отличителни белези трябва да се посочат с оглед на анатомичното им разположение.;
 - Описват се и трайните белези като белези от рани и ожулвания, белези от седлото, от юздечката, от хамута, от опаса и от друга впрегатна амуниция, както и от бинтове/превръзки и т.н.;

Други характерни особености

Характерни особености по главата:

- **Синьо око (Wall-eye):** терминът се използва, когато липсва пигмент в ириса. Липсата на пигмент прави ириса розов, бял или синьо-бял;
- **Загуба на око;**
- **Зъбни аномалии:** напр. липса на резец (поради инцидент), поради неправилно развитие на зъбите;
- **Удължена горна или долна челюст;**
- **Фрактура на носната кост;**
- **Клепнали, рязани, разцепени уши;**
- **Необикновен цвят на муцуната** (напр. по-тъмен или по-светъл от нормалния цвят на тялото).

Други характерни особености

Характерни особености на космената покривка:

- **Сиво напръскан (Grey-ticked):** Когато бели косми са разпръснати наредко по космената покривка на тялото или по части от нея;
- **Изпъстрен (на петънца) (Flecked):** Когато малки струпвания от бели косми се появяват, неправилно разпръснати по която и да е част на тялото. Степените на изпъстряне може да се опишат като “силно изпъстрен” (“heavily flecked”) или “слабо изпъстрен” (“lightly flecked”);
- **Черни или тъмни петна (Black or dark marks):** този термин се използва, за да се опишат малки зони с черни или тъмни косми сред основния (по-светъл) цвят на космената покривка;

Други характерни особености

- **Малки петна (точки) (Spots):** когато се наблюдават малки, сравнително кръгли струпвания от косми, които се различават от основния цвят на космената покривка и са разпространени по различни части на тялото. Трябва да се посочи местоположението и цвета на петната;
- **Леопардов (Leopard):** Конят може да се определи като леопардов, ако по него се наблюдават много сравнително кръгли струпвания от косми, които се различават от основния цвят на космената покривка;
- **Големи петна (Patch):** Този термин се използва, за да се опишат всякакви по-големи, добре очертани с неправилна форма участъци от космената покривка (които не са покриват от предишните определения), които се различават от основния цвят на космената покривка. Цветът, формата, разположението и обхватът трябва да се опишат;

Други характерни особености

- **Зебровидна окраска (Zebra Marks):** когато се наблюдават тъмни или черни райета по крайниците, шията или задницата; →

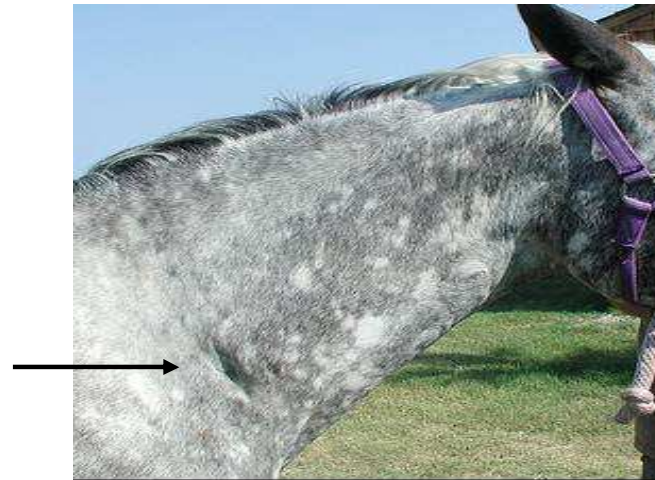

- **Райета по холката (Withers stripe):** ивици като на зебра, пресичащи холката;

- **Кант (List):** дорзална ивица от черни косми по гърба, която се простира от холката назад до корена на опашката; →

- **“Пророчески палец” (The Prophet's Thumb Mark):** вдлъбнатина в мускулите, която обикновено се среща на шията, на гърдите или в областта на раменната става (**point of the shoulder**);

- **Тавра, получени чрез горещо или студено тавриране, татуировки и трайни белези. (Branding marks, freeze markings, tattoos or scars);**

- **Наличието в гривата и опашката на косми с различни цветове трябва да се отбележи, особено при шарените на черни и разноцветни петна коне;**

Описателна диаграма

- **Обща информация:**

- Диаграмата трябва да се попълва с червен и черен химикал;
- Химикалите, които се използват трябва да бъдат с широк връх;
- Не се използват син химикал, синьо мастило, или мастило, което зацапва и се размазва при намокряне, както и цветни моливи;

- **Процедура:**

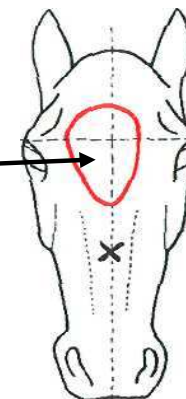
- Първо се прави описанието, което се попълва с черен химикал и след това се прави диаграма, в която се отбелязват всички отличителни белези;
- Започва се от главата, продължава се с крайниците и накрая се описва тялото;
- Трябва да се извърши внимателна проверка, за да се гарантира, че диаграмата и описанието съвпадат, всички отличителни белези отляво и отдясно на коня съответстват на изобразеното в паспорта и че няма неясноти;

Червен химикал

- **NB!** Всички особености по коня, които са бели, се изобразяват с червено на диаграмата.

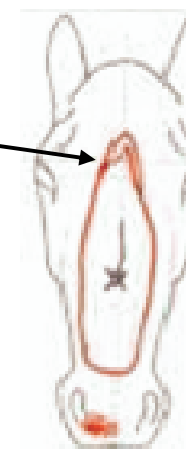
- **Бели петна (White marks).**

Белите петна трябва да бъдат ясно очертани, с всички неправилни форми, без да се изпълват плътно (оцветяват), а леко да се зацриховат, ако е необходимо.

- **Оградени петна (Bordered marks).**

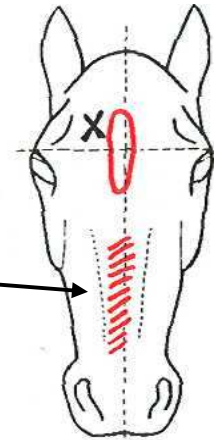
Бялото оградено петно има ясен контур, който е синкав и съответства на черната кожа под белите косми. Оградените петна се изобразяват с двойна линия.

Червен химикал

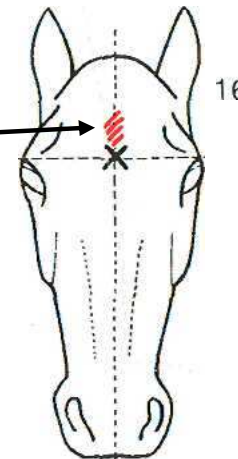
- **Смесени петна (Mixed marks).**

Смесените петна се обозначават чрез зашриховане.

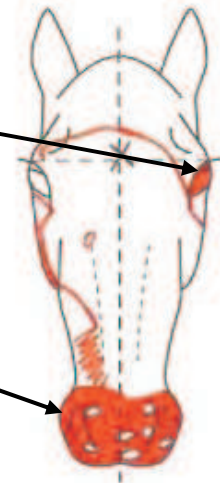
- **Няколко бели косъма (Few white hairs).**

Няколко бели косъма или зони, изпъстрени със сиви пръски, се отбелязват чрез отделни къси линии.

- **Непигментирани зони (петна) (Unpigmented areas).**

Непигментираните петна, като напр. депигментациите, сините очи или ивиците по копитата изцяло и плътно се оцветяват в червено.

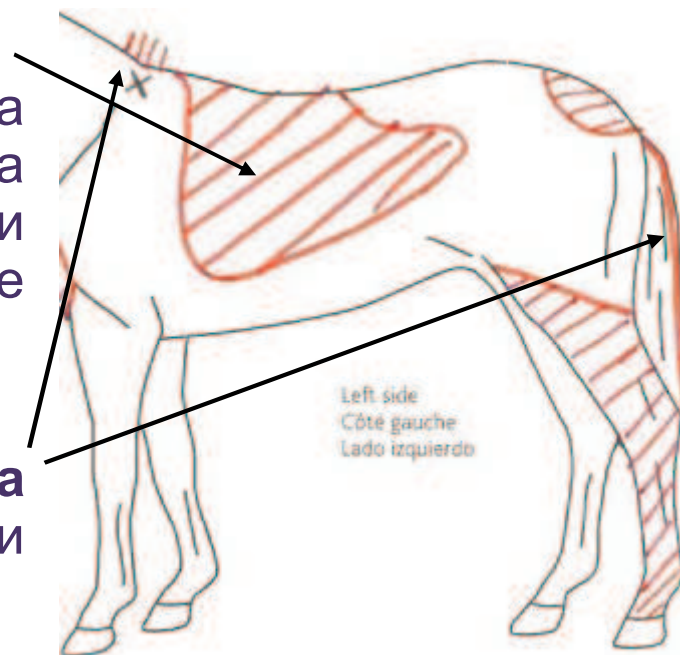

Червен химикал

- **Големи бели петна (White patches)**

Големите бели петна при шарените на черни и разноцветни петна коне трябва да се очертават с удебелена линия, и се запълват с леки щрихи, за да се разграничават от другите петна.

- Наличието на **бели косми в гривата и опашката** се обозначават с червени линии.

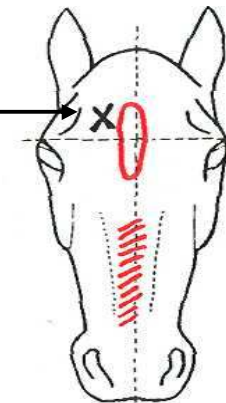
- **Трайните бели петна (белези)**, които се появяват по космената покривка поради травма, студено тавриране, хирургическа намеса и т.н., трябва да се отбелязват на диаграмата, както и другите бели петна и се обозначават със стрелка, насочена към тяхното местоположение.

Черен химикал

- **NB!** Всички особености по коня, които не са бели, се изобразяват с черно на диаграмата.

- **Завъртоци (Whorls).**

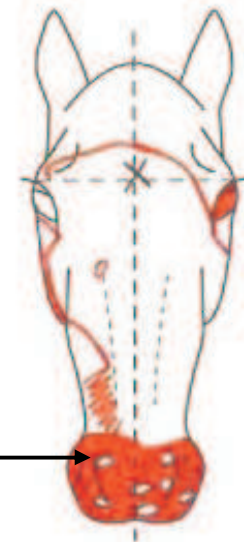
Завъртоците се отбелязват със "x", ако завъртока е издължен, се обозначава с непрекъснатата линия, тръгваща от "x" в съответната посока. Точното местоположение на завъртоците е много важно.

16

- **Малки черни петна (точки) и петна (Black spots and marks).**

Малките черни петна (точки) или петна по космената покривка, или такива, които са в рамките на бяло петно или депигментация, трябва да се очертаят с черно и да не се оцветяват (запълват).

Черен химикал

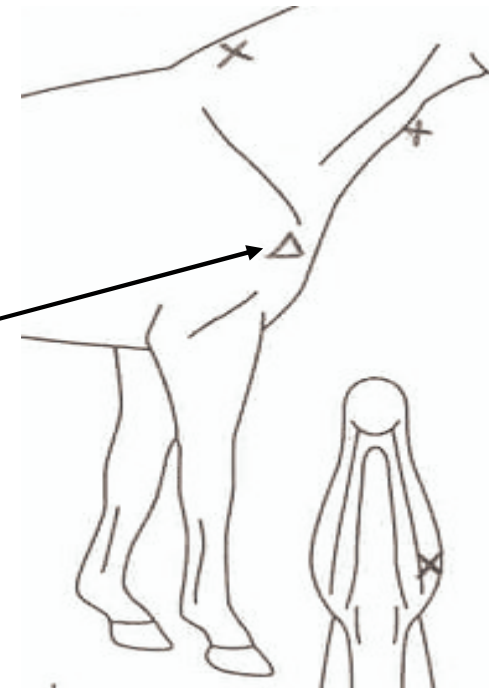
- **Трайни белези (Scars).**

Трайни белези, причинени от хирургическа намеса, третиране или инциденти се обозначават чрез стрелки, сочещи тяхното местоположение.

- **4.4. Тавра (Brand marks).**

Изобразяват се с черно, а ако формата не е ясно различима (видима), таврото се приема като траен белег (от травма) и се обозначава със стрелка.

- **4.5. "Отпечатъкът на Мохамед ("The "Prophet's Thumb Mark")."**

Отбелязва се чрез малък триъгълник.

Черен химикал

- **Зебровидна окраска (Zebra Marks).**

Зебровидната окраска, райетата по холката и кантовете по гърба се обозначават с дебела черна прекъсната линия, следваща конкретните особености.

- **Кестени (Chestnuts).**

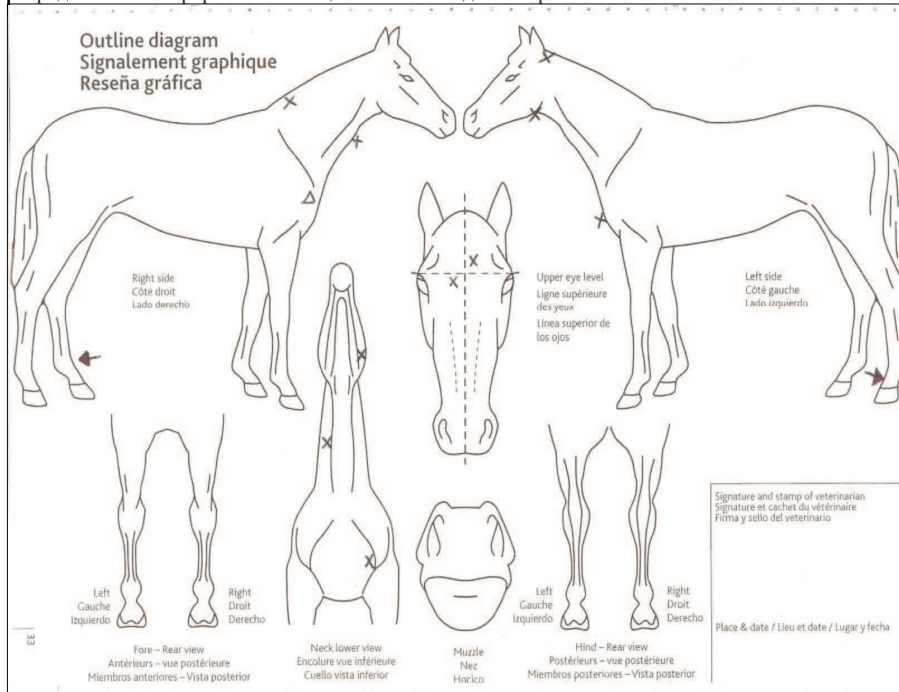
Очертанията на кестените трябва да се изобразяват при всички коне без петна или само с три или по-малко завъртоци. Формата на кестена се изобразява като контур и се отнася към вертикала.

- **Микрочип** – отбелязва се с “X” точното място на поставянето му и със стрелка, насочена към него.

Информация, която не е в полза на коня, не се включва в описанието или диаграмата, освен ако не е от съществено значение за идентификацията му.

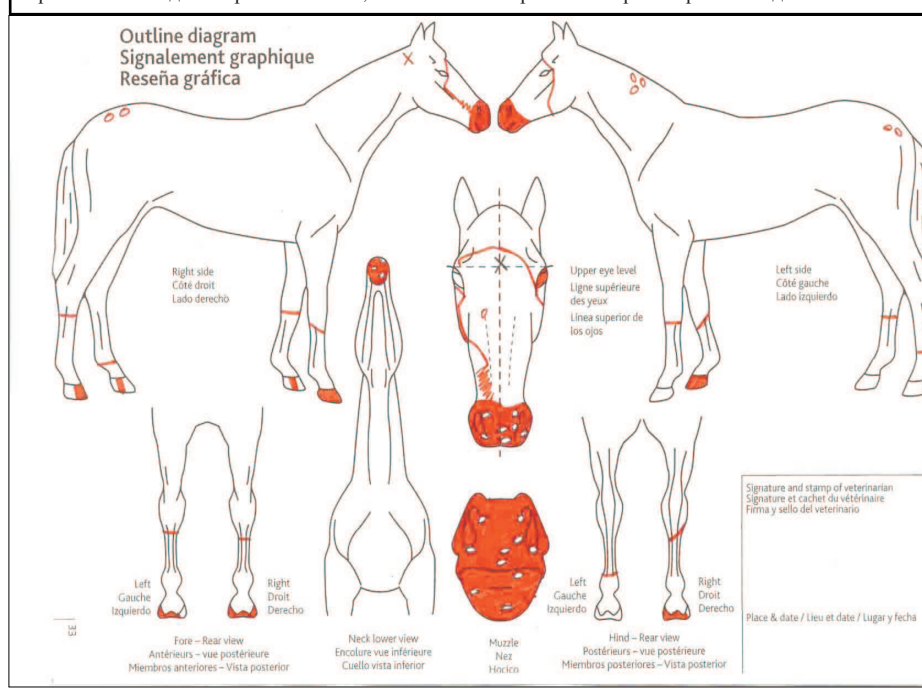
СЕКЦИЯ II / SECTION II
ОПИСАНИЕ/DESCRIPTION/SIGNALEMENT DESCRIPTIF

Име/Name/Nom	Пол/Sex/Sexe
№ на припознаващата организация № of recognition organization/Suivant reconnaissance organisation	Цвят/Colour/Robe
Маркировка/Markings/Marques	Височина (за пони)/Height (for pony)/Hauteur(pour pony)
Глава/Head/Tete - Завърток вляво от медианната линия над надочната линия. Втори завърток диагонално надолу разположен вдясно от медианната линия на нивото на очите. Светла муцуна.	
Преден крак, ляв/Foreleg L/Ant G - Без особени белези.	
Преден крак, десен/Foreleg R/Ant D - Без особени белези.	
Заден крак, ляв/Hindled L/Post G - Траен белег на предната страна в дисталната третина на свирката	
Заден крак, десен/Hingled R/Post D - Без особени белези.	
Тяло/Body/Corps - Завърток: зад задтилка, от лявата страна; на основата на гривата в последната третина отгъясно; отляво на гърлото; отгъясно по средата на трахеята и в лявата гръдна област. Пророчески палец в областта на дясната раменна става.	

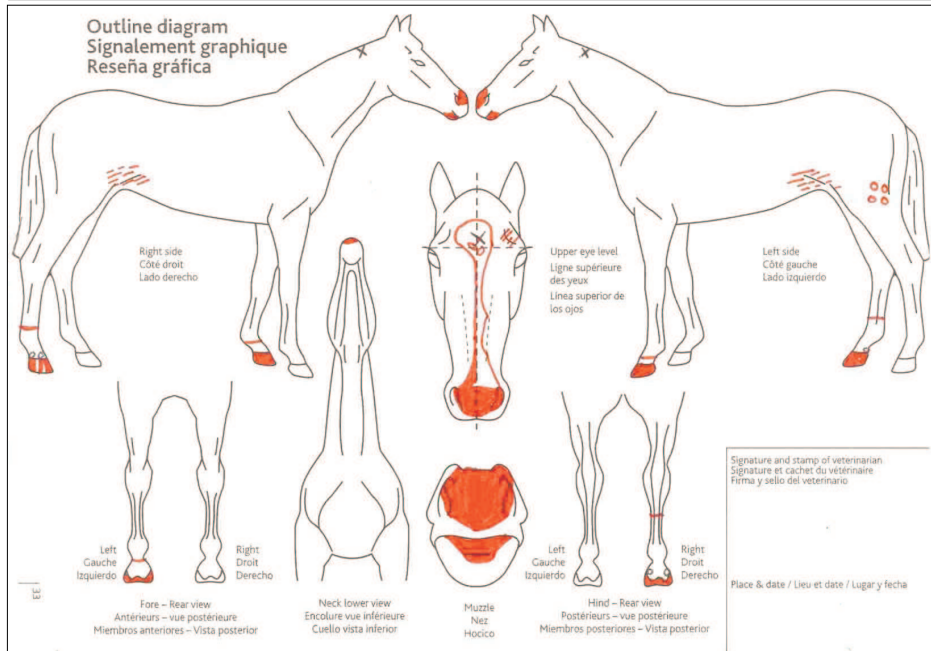
СЕКЦИЯ II / SECTION II
ОПИСАНИЕ/DESCRIPTION/SIGNALEMENT DESCRIPTIF

Име/Name/Nom	Пол/Sex/Sexe
№ на припознаващата организация № of recognition organization/Suivant reconnaissance organisation	Цвят/Colour/Robe
Маркировка/Markings/Marques	Височина (за пони)/Height (for pony)/Hauteur(pour pony)
Глава/Head/Tete - Бяло чело с медианен завърток на нивото на надочната линия, преминаващо в лисина изтеглена повече на ляво и смесена по десния ръб, завършваща в голяма депигментация на черни малки петна покриваща муцуната, ноздрите, горната и долната устна. Синьо око отляво.	
Преден крак, ляв/Foreleg L/Ant G - Бял до карпална става. Копито на ивици.	
Преден крак, десен/Foreleg R/Ant D - Без до карпална ства	
Заден крак, ляв/Hindled L/Post G - Бял до над бабката. Копито на ивици.	
Заден крак, десен/Hingled R/Post D - Бял до най-горната (проксимална) третина на свирката, наъбен медиално. Копито на ивици.	
Тяло/Body/Corps - Няколко малки бели петна по шията и крупата. Завъртоци: на основата на гривата в последната третина отляво; на основата на гривата в първата третина отгъясно.	

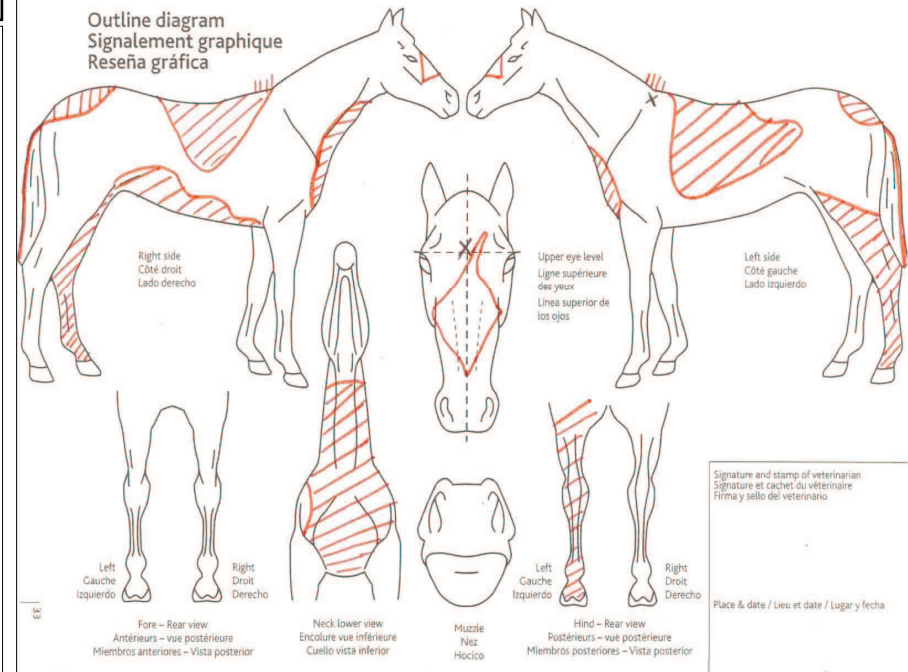
СЕКЦИЯ I I / SECTION I I
ОПИСАНИЕ/DESCRIPTION/SIGNALEMENT DESCRIPTIF

Име/Name/Nom	Пол/Sex/Sexe
№ на припознаващата организация № of recognition organization/Suivant reconnaissance organisation	Цвят/Colour/Robe
Маркировка/Markings/Marques	Височина (за пони)/Height (for pony)/Hauteur(pour pony)
<p>Глава/Head/Tete - Няколко бели косъма над лявото око. Медианен завърток на нивото на надочната линия в голяма кръгла звезда, преминаваща в тясна проточина, която наляво се разширява към носния връх и завършва като голяма депигментация между и в двете ноздри. Голяма депигментация на долната устна и брадичката. Две алести малки петна в звездата близо до долната ѝ граница към дясната страна и центъра на медианната линия</p>	
Преден крак, ляв/Foreleg L/Ant G - Бял до средата на пръста.	
Преден крак, десен/Foreleg R/Ant D - Без особени белези.	
Заден крак, ляв/Hindled L/Post G – Без особени белези	
Заден крак, десен/Hingled R/Post D - Бял до средата на свирката. Хермелинови петна по венеца. Копито на ивици.	
Тяло/Body/Corps - Сиво напръскано по страничните коремни стени, двустранно. Бели малки петна по левия бут. Завърток от двете страни на първата третина на основата на шията.	

СЕКЦИЯ I I / SECTION I I
ОПИСАНИЕ/DESCRIPTION/SIGNALEMENT DESCRIPTIF

Име/Name/Nom	Пол/Sex/Sexe
№ на припознаващата организация № of recognition organization/Suivant reconnaissance organisation	Цвят/Colour/Robe
Маркировка/Markings/Marques	Височина (за пони)/Height (for pony)/Hauteur(pour pony)
<p>Глава/Head/Tete - Медианен завърток на нивото на надочната линия извън издължена звезда, простираща се към лявата надочна ямка, преминаваща в бяло лице, завършващо при върха на носа.</p>	
Преден крак, ляв/Foreleg L/Ant G - Без особени белези.	
Преден крак, десен/Foreleg R/Ant D - Без особени белези.	
Заден крак, ляв/Hindled L/Post G – Бял до бута.	
Заден крак, десен/Hingled R/Post D - Без особени белези.	
Тяло/Body/Corps - Голямо бяло петно на крупата, свързано с бели косми в опашката; бял корем и гърди; голямо бяло петно в областта на седлото; бяла грива в последната четвъртина; по един завърток от всяка страна на холката.	

След описанието и диаграмата в случай на паспорт, издаден на регистрирано еднокопитно животно от Националната асоциация по коневъдство, се съдържа родословния сертификат и класа от родословната книга, в който е записано животното в съответствие с правилата на асоциацията.

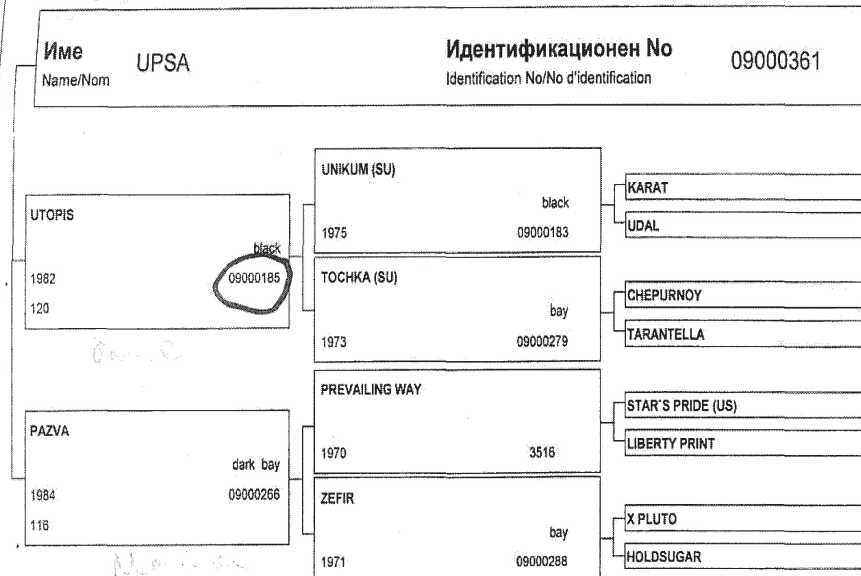
Сертификат за произход / Certificate of Origin / Certificat d'origine

Име Name/Nom	AKAPULKO	Търговско име Commercial name / Nom commercial	
Порода Breed/Race	Рисиста	Клас от родословната книга Stud book class/ Classe dans le livre genealogique	
Генетичен баща Genetic sire / Pere genetique	ACTIVE LABEL	Баща на бащата Grandsire / Grand - pere	ACTIVE BOWLER
Генетична майка Genetic dam / Mere genetique	UPSA	Баща на майката Grandsire / Grand - pere	UTOPIIS
Място на раждане, производител Place of birth, Breeder Lieu de naissance, Naisseur		гр. Разград КЗ "Хан Аспарух"	
Име, адрес на органа издател Name, address of the issuing body Nom, adresse de l'instance emetteur	Асоциация за развъждане на рисистата порода коне в България	Печат / Stamp / Cachet Дата / Date / Date	
Телефон Telephone number Numero de telephone		Име и подпис на длъжностно лице Name, signature of qualified person Nom, signature de la personne qualifiee	
Факс, електронна поща Fax number, email Numero de fax, email			

БАЩА / SIRE / PERE

МАЙКА / DAM / MERE

Секция III — Данни относно собствеността

В табличен вид се попълват следните данни:

- Дата на регистрацията от организация, асоциация или официална агенция;
- Име на собственика;
- Адрес на собственика;
- Националност на собственика;
- Подпис на собственика;
- Подпис и печат на упълномощено лице от организацията, асоциацията или официалната агенция;

Секция III – Данни относно собствеността

Трябва да се има предвид, че:

- За провеждане на състезания, организирани от Международната федерация по конен спорт, националността на коня е тази на неговия собственик.
- При смяна на собственика паспортът незабавно се връчва на органа издател, асоциация или официална агенция, като се съобщават името и адреса на новия собственик, за регистрация и предаване на новия собственик.
- Ако има повече от един собственик или конят е собственост на дружество, името на лицето, което отговаря за коня, се вписва в паспорта заедно с неговата националност.
- Ако собствениците са от различни страни, те сами определят националността на коня.
- Когато Международната федерация по конен спорт одобри отдаването под наем на кон от страна на национална федерация по конен спорт, информацията за тези операции се записва от съответната национална федерация по конен спорт.

Секция IV — Проверка за идентификацията на коня, на който е издаден паспорта

- Проведените проверки на самоличността на еднокопитното се вписват от ветеринарен лекар;
- Паспортът винаги придружава еднокопитните животни при движението им;
- Проверката за идентификация се извършва чрез:
 - Проверка на транспондера с четящо устройство, съвместимо със стандарт **ISO 11784** на минимално разстояние от **12 cm** за еднокопитни;
 - Проверка на съответствието на животното с описаното в Секция I и II;

Секция IV — Проверка за идентификацията на коня, на който е издаден паспорта

В табличен вид се попълват следните данни:

- Дата;
- Град и държава;
- Повод за проверката (мероприятие, сертификат) за здравен;
- Име и категория на ездача (за регистрирани еднокопитни в случай на състезание);
- Подпис, име (с главни букви) и длъжност на ветеринарния лекар, който проверява идентификацията;

Секции V и VI — Вписване на ваксинациите

Всички ваксинации трябва да се впишат в секция V (само за конска инфлуенца) и в секция VI (всички останали ваксинации).

Вписват се следните данни:

- Дата на прилагане на ваксината;
- Място на прилагане на ваксината;
- Държава;
- Ваксина – попълва се името, партидният номер и болестите, срещу които е предназначена. Тази информацията може да е под формата на стикер;
- Ваксинацията се удостоверява с името и подписа на ветеринарния лекар, от когото е извършена.

Секция VII — Здравни лабораторни изследвания

- Вписват се всички проведени изследвания за установяване наличието на заразни заболявания.
- Ветеринарният лекар попълва следните данни за направените изследвания:
 - Дата на вземане на пробата;
 - Заразни заболявания, за които се провежда изследването;
 - Вид на изследването;
 - Резултат от изследването;
 - Официална лаборатория, в която е изпратена пробата;
 - Име и подпис на ветеринарния лекар;

Секция VIII — Валидност на документ за цели на движение

- В съответствие с членове **4** и **5** от Директива **90/426/ЕИО** паспортът е инструмент за забрана на придвижването на еднокопитни в случай на огнище на болест в стопанството, където те са държани или отглеждани.
- Официалният ветеринарен лекар прекратява валидността на паспорта за цели на движение чрез подходящо вписване в секция **VIII** от него, когато еднокопитно животно се отглежда в или произхожда от стопанство, което:
 - е под забрана, посочена в член **4**, параграф **5** от Директива **90/426/ЕИО**; или
 - се намира в държава-членка или район от държава-членка, в който има случаи на африканска чума по конете.
 - или в случай, че не е изпълнена имунопрофилактичната програма за съответното животно и отразена в Секции **V** и **VI**.

Секция VIII — Валидност на документ за цели на движение

- Посочен е списък на заболяванията, които задължително се оповестяват, като те се въвеждат в таблицата с номер в съответствие с легендата в края на секцията.
- Заболявания, които подлежат на задължително обявяване:
 1. Африканска чума по конете.
 2. Везикулозен стоматит.
 3. Дурин.
 4. Сап.
 5. Енцефаломиелит при еднокопитни животни (всички видове, включително венецуелски енцефаломиелит по конете).
 6. Инфекциозна анемия.
 7. Бяс.
 8. Антракс.

Секция IX — Прием на ветеринарни лекарствени продукти

- Член **6**, параграф **3** и член **10**, параграфи **2** и **3** от Директива **2001/82/ЕО** предвиждат специфични дерогации от изискванията към лечението на продуктивни животни с лекарствени продукти, които имат приети максимално допустими граници на остатъчни вещества за видове, различни от целевите видове, или са разрешени за различно заболяване при условие, че еднокопитните са идентифицирани в съответствие с Регламент (ЕО) №**504/2008** и са определени в паспорта като предназначени за клане с цел човешка консумация или като предназначени за клане с цел човешка консумация, като в последния случай карентният срок не трябва да бъде по-малко от шест месеца след лечението на животните с вещества, изброени в списъка с вещества, които са от съществено значение за лечението на еднокопитни животни, съгласно Регламент (ЕО) №**1950/2006**.
- Списък на веществата, които изключват животните от клане за човешка консумация, както и списък на веществата, които са съществено необходими за лечението на еднокопитни животни и за които карентният срок не трябва да бъде по-малко от шест месеца, се публикува на интернет-страницата на НВМС.

Секция IX — Прием на ветеринарни лекарствени продукти

- Важно значение за безопасността на хранителната верига има попълването на секция IX, където се отразява статута на животното като предназначено или непредназначено за клане с цел човешка консумация.
- Части I и II или част III от тази секция се попълват надлежно в съответствие с инструкциите, посочени в същата секция.
- Част I се попълва само ако информацията, която се изисква се попълва на дата различна от тази на секция III.
- С попълването на част II еднокопитното животно необратимо се обявява за непредназначено за клане с цел човешка консумация. Това става с попълване на приложената в част II на секция IX декларация с подпис на собственика, упълномощено от него лице или стопанина, когато това е по тяхно усмотрение или с подпис на горепосочените и ветеринарният лекар, когато е приложил ветеринарно медицински лекарства, разрешени в съответствие с член 6, параграф 3 или на лекарства, приемани в съответствие с член 10, параграф 2 от Директива 2001/82/ЕО.

Секция IX — Прием на ветеринарни лекарствени продукти

- Преди всяко лечение в съответствие с член **10**, параграф **2** от Директива **2001/82/ЕО** или преди каквото и да е лечение с лекарствен продукт, разрешен в съответствие с член **6**, параграф **3** от посочената директива, отговорният ветеринарен лекар уточнява статута на еднокопитното животно или като предназначено за клане с цел човешка консумация, какъвто е случаят по подразбиране, или като непредназначено за клане с цел човешка консумация, както е посочено в част **II** от секция **IX** на паспорта. Когато това лечение не е разрешено за еднокопитни, предназначени за клане с цел човешка консумация, отговорният ветеринарен лекар се уверява че съответното еднокопитно животно необратимо се обявява за непредназначено за клане с цел човешка консумация чрез:
 - попълване и подписване на част **II** от секция **IX** на паспорта; и
 - анулиране на част **III** от секция **IX** на паспорта.

Секция IX — Прием на ветеринарни лекарствени продукти

- При нужда от лечение на еднокопитно животно при условията, посочени в член 10, параграф 3 от Директива 2001/82/ЕО, отговорният ветеринарен лекар вписва в част III от секция IX на паспорта необходимите данни относно лекарствения продукт, съдържащ основни вещества за лечението на еднокопитни, изброени в Регламент (ЕО) № 1950/2006. Отговорният ветеринарен лекар вписва датата на последния предписан прием на лекарствения продукт и информира стопанина за датата, на която изтича карентният период – общият карентен период изтича 6 месеца след датата на последния прием на веществата.

Секция X

- В тази секция са описани основните ветеринарномедицински изисквания.
- Придвижването на еднокопитни животни между Република България и държавите-членки на Европейския съюз и внасянето им от трети страни се извършва в съответствие със здравните изисквания, посочени в Наредба №45 от **20**-ти април **2006** г. за здравните изисквания при придвижването на еднокопитни животни между Република България и държавите-членки на Европейския съюз и внасянето им от трети страни, която въвежда в националното законодателство изискванията на Директива на Съвета **90/426/ЕИО** относно ветеринарно-санитарните условия, регулиращи движението и вноса от трети страни на еднокопитни животни.

Секция X

- За целите на придвижването на еднокопитни животни на територията на Общността се попълва сертификатът в секция X. Сертификатът се попълва от официален ветеринарен лекар и валидността му е **10** дни, считано от датата на подписа на официалния ветеринарен лекар. Сертификатът се попълва в удостоверение на следното:
 - на животното е извършен преглед в днешния ден, то не показва признаци на заболяване и е годно за транспортиране;
 - то не е предназначено за клане в рамките на национална програма за ликвидиране на заразно заболяване;
 - животното не произхожда от стопанство, което е подложено на ограничения по ветеринарно-санитарни причини, и не е влизало в контакт с еднокопитни от такива стопанства;
 - доколкото ми е известно, животното не е влизало в контакт с еднокопитни, заболели от заразно заболяване за времето от петнадесет дни преди натоварването.

Секция Х

- В таблицата се отбелязват датата и мястото на попълването, името с главни букви и подпис на официалният ветеринарен лекар. Ако паспортът се придружава от здравен сертификат, това се отбелязва в третата колона.
- Тези изисквания не важат за допускане в Общността, когато трябва да се приложат изискванията в раздел III от Наредба №45 (чл. 12 – 16 от Директива 90/426/ЕО).

Секция Х

- Частта за медицински контрол се попълва при регистрирани коне за целите на състезания, където след проверка на идентификацията на коня, ветеринарният лекар попълва дата и място на състезанието, и след вземане на проби (кръв, урина, други) за търсене на забранени средства, отбелязва с “X” вида на пробата в съответната колона, като всяка проба се разделя на две части:
 - А – за изследване
 - Б – за контрол при подаване на контестация.
- Накрая ветеринарният лекар изписва името си в последната колона (с главни букви) и поставя подпис и печат.

Секция X

- В паспорта, който се издава от НАК е предвидено вписване и на разплодната дейност.
- Картотеката се попълва от БФКС.
- В последната част от паспорта се попълват бележки на митници и други компетентни органи, а на последната страница има инструкция за ползване на паспорта, предназначена за собственика, упълномощено от него лице или стопанина на еднокопитното животно.

Издаване на дубликат на паспорт

- Когато оригиналният паспорт, е изгубен, но самоличността на едногопитното животно може да се установи, компетентния орган-издател издава дубликат на паспорта, в който се споменава уникалният доживотен номер, като обозначава ясно паспорта като такъв („дубликат на идентификационен документ“).
- В такива случаи едногопитното се класифицира в част II от секция IX на дубликата на паспорт като непредназначено за клане с цел човешка консумация.

Издаване на дубликат на паспорт

- Компетентният орган/официалният ветеринарен лекар/ветеринарният лекар може да прекрати действието на статута на животното като предназначено за клане с цел човешка консумация за период от шест месеца, ако стопанинът може да представи в рамките на **30** дни от датата на обявяването на загубата на паспорта достатъчно доказателства за това, че статутът на еднокопитното животно като предназначено за клане с цел човешка консумация, не е компрометиран поради медицинско лечение.
- За целта се вписва датата, от която започва да тече шестмесечният период на прекратяване на действието, в първата колона на част **III** от секция **IX** от дубликата на паспорта и попълва третата колона от него, където се отбелязва “Член **16** параграф **2**”, с което се има предвид чл. **16**, параграф **2** от Регламент (ЕО) №**504/2008**, отнасящ се до процедурата на издаване на дубликат на идентификационен документ.

Издаване на паспорт, заместващ оригинала

- Когато оригиналът на паспорта е изгубен и самоличността на еднокопитното животно не може да бъде установена, органът-издател, издава паспорт, заместващ оригинала („заместващ идентификационен документ“), който трябва да бъде ясно обозначен като такъв и да отговаря на изискванията на член 5, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) №504/2008, и в него се променя статутът на преди това регистрирано еднокопитно животно на еднокопитно за отглеждане и разплод;
- В подобни случаи еднокопитното животно се класифицира в част II от секция IX на заместващия паспорт като непредназначено за клане с цел човешка консумация;
- При издаването на дубликат на паспорт или на паспорт, заместващ оригинала, трябва да се гарантира изключване на възможността за незаконно притежание на повече от един идентификационен документ чрез извършване на проверка за наличие на транспондър;

Смърт на животното

- При заколването или смъртта на еднокопитно животно се предприемат следните мерки:
 - транспондерът следва да се предпази от последващо неправомерно използване, като се прибира, унищожава или съхранява *in situ*;
 - паспортът се анулира, като минимум се поставя печат „невалиден“ върху първата страница;
 - на органа-издател се връчва удостоверение, в което се посочва уникалния доживотен номер на еднокопитното животно и което гласи, че еднокопитното животно е било заклано, убито или е умряло, като се посочва и датата на смъртта; и
 - анулираният паспорт се унищожава.

Смърт на животното

- Тези мерки се извършват от или под надзора на официалния ветеринарен лекар в случай на заколване или убиване за целите на предпазване от заболявания или след заколване за човешка консумация или след унищожаване в екарисаж.
- Когато транспондерът не може да бъде изваден от еднокопитно животно, заклано с цел човешка консумация, официалният ветеринарен лекар обявява месото или частта от месото, в която се намира транспондерът за негодно за човешка консумация.
- Във всички други случаи на смърт или загуба на еднокопитно стопанинът връща идентификационния документ на съответния орган-издател, в срок от **30** дни след смъртта или загубата на животното.